

11 września 2023 roku

Sytuacja regulacyjna na rynku kryptoaktywów

Unijne rozporządzenie w sprawie rynku kryptoaktywów¹ (Rozporządzenie MiCA) zostało opublikowane 9 czerwca 2023 roku. Zacznie obowiązywać, z pewnymi wyjątkami², 30 grudnia 2024 roku. Jednak nawet do 1 lipca 2026 roku może trwać okres przejściowy³, w którym dostawcy usług w zakresie kryptoaktywów (ang. Crypto-Asset Service Providers, CASPs) będą mogli kontynuować świadczenie usług w sposób nieregulowany⁴.

* Odpowiednio: token powiązany z aktywami (ang. *asset-referenced token*) i token będący pieniądzem elektronicznym (ang. *e-money token*)

Rynek kryptoaktywów przed rozpoczęciem stosowania Rozporządzenia MiCA

Obecnie, emisja, obrót lub pośrednictwo w obrocie kryptoaktywami w UE są nieregulowane. CASPs nie są związani zasadami świadczenia usług, wymogami prawnoorganizacyjnymi lub ostrożnościowymi, z wyjątkiem obowiązku przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Na rynku kryptoaktywów nie ma więc rozwiązań prawnych regulujących szeroko rozumiany obrót czy ochronę inwestorów, a KNF nie licencjonuje ani nie nadzoruje tego rynku. Tym samym w przypadku nieprawidłowości inwestorzy (klienci pośredników) nie mogą liczyć na działania KNF.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937

² Przepisy o emisji tokenów powiązanych z aktywami albo będących pieniądzem elektronicznym zaczną obowiązywać 30 czerwca 2024 roku.

³ Rozporządzenie MiCA pozwala państwom członkowskim niestosować lub skrócić okres przejściowy.

⁴ Podlega jedynie przepisom o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu; szersze omówienie w Komunikacie UKNF z 27 stycznia 2023 roku.

https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/UKNF_przypomina_o_zasadach_dzialalnosci_gild_i_kantorow_kryptowalut_w_Polsce%20i_ostrzega_o_ryzykach.pdf

Rynek kryptoaktywów po rozpoczęciu stosowania Rozporządzenia MiCA

Rozporządzenie MiCA definiuje kryptoaktywa jako cyfrowe odzwierciedlenie wartości lub prawa, które da się przenosić i przechowywać w formie elektronicznej z wykorzystaniem technologii rozproszonego rejestru lub podobnej technologii i reguluje m.in. emisję, sprzedaż oraz usługi pośrednictwa w obrocie, w tym usługi wymiany, doradztwa inwestycyjnego i powiernicze. Na profesjonalnych uczestników rynku, w tym emitentów i pośredników, nałożone zostaną obowiązki licencyjne, prawnoorganizacyjne, ostrożnościowe i informacyjne. Rozporządzenie, stosowane bezpośrednio w całej Unii Europejskiej, zmierza do poprawy:

- dostępu inwestorów do informacji o produktach, usługach oraz ryzykach rynku kryptoaktywów,
- rzetelności i uczciwości obrotu, w tym jakości i bezpieczeństwa korzystania z usług,
- stabilności i odporności profesjonalnych uczestników tego rynku.

Nawet do 1 lipca 2026 roku na unijnym rynku mogą występować CASPs świadczące usługi bez zezwolenia i – potencjalnie – niedostosowane do nowych zasad świadczenia usług. Okres przejściowy może przysługiwać CASPs kontynuującym działalność rozpoczętą przed 30 grudnia 2024 roku.

Ryzyka związane z kryptoaktywami

Dotychczasowe ostrzeżenia UKNF o ryzykach związanych z obrotem kryptoaktywami są aktualne. Najbardziej charakterystyczne ryzyka to:

- bardzo wysoka zmienność wartości,
- wysoce spekulatywny charakter spowodowany brakiem skutecznych i sprawdzonych metod wyceny,
- brak jednoznacznej i powszechnie akceptowalnej wartości ekonomicznej,
- ryzyko operacyjne utraty dostępu do własnych środków, związane ze wczesną fazą rozwoju i wysokim skomplikowaniem wykorzystywanej technologii,
- wysokie ryzyko niepowodzenia przedsięwzięć biznesowych finansowanych za pomocą kryptoaktywów, oraz przede wszystkim,
- bardzo wysokie ryzyko nadużyć, utraty swoich inwestycji wobec braku regulacji (utrudnienie przyszłego dochodzenia roszczeń, osłabienie pozycji inwestora) lub braku nadzoru (oszustwa).

Co istotne, zaangażowanie osób powszechnie znanych powoduje niebezpieczne zjawisko zaufania do informacji przez nie podawanych, bez rzetelnego sprawdzenia tych informacji.

Regulacje MiCA nie wyeliminują charakterystycznych dla kryptoaktywów ryzyk, a standard ochrony inwestora pozostanie istotnie niższy od poziomu ochrony oferowanego inwestorom tradycyjnych aktywów rynku finansowego.

Działania organów administracji publicznej krajów Unii Europejskiej wobec CASPs

Mając na uwadze działania organów administracji publicznej krajów UE wobec niektórych CASPs – wskazujemy, że były one podejmowane przez organy właściwe w sprawach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w oparciu o przepisy z tego obszaru oraz uwarunkowania lokalne, a także w związku z prowadzeniem działalności z udziałem podmiotów spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Rynek kryptoaktywów w Unii Europejskiej pozostaje nieregulowany i nienadzorowany, a dostawcy usług na tym rynku działają w oparciu o swobodę świadczenia usług. KNF jako organ administracji publicznej działa na podstawie i w granicach prawa. Brak ram regulacyjnych nie może być interpretowany jako aprobata dla określonej działalności lub określonych podmiotów.

Na potrzeby przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach prowadzi Rejestr działalności w zakresie kryptowalut⁵. Wpisu do tego rejestru nie należy jednak mylić z zezwoleniem, którego KNF udziela tradycyjnym instytucjom finansowym po przeprowadzeniu postępowania licencyjnego.

Aktualne pozostają:

- [Komunikat „UKNF przypomina o zasadach działalności giełd i kantorów kryptowalut w Polsce i ostrzega o ryzykach”](#)
- [Ostrzeżenie Urzędu KNF o ryzykach związanych z nabywaniem oraz z obrotem kryptoaktywami \(w tym walutami wirtualnymi oraz kryptowalutami\)](#)
- [Stanowisko Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie wydawania i obrotu kryptoaktywami](#)

⁵ [Rejestr działalności w zakresie walut wirtualnych - Izba Administracji Skarbowej w Katowicach \(kas.gov.pl\)](#)